

વિચિત્ર શરત !

એક દિવસ રાજા અને તેનાલીરામ પોત-પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થઈને ફરવા નીકળ્યા.

રાજાના અને તેનાલીરામના ઘોડામા ઘણો ફરક હતો.

રાજાનો ઘોડો ઊંચી જાતનો અરબી ઘોડો હતો. તેની કિંમત એક હજાર સોનામહોર જેટલી હતી. તેનાલીરામનો ઘોડો એવો હતો કે જાણે સાવ મુડદાલ. જો તેને તેનાલીરામ વેચવા માગે તો પચાસ સોનામહોરોમા પણ ન વેચાય.

રાજાએ કહ્યું : 'તેનાલીરામ, તારો ઘોડો કેવો મુડદાલ છે. શુ તારા ઘોડાથી તુ મારા ઘોડા જેવા પરાક્રમો કરીને બતાવી શકે છે ?'

તેનાલીરામે કહ્યું : મહારાજ ! હુ જે કમાલ અને પરાક્રમ મારા ઘોડાના બતાવી શકુ છુ તેવા આપ આપના ઘોડાના ક્યારેય બતાવી શકશો નહીં.'

આ સાંભળી રાજાએ તેનાલીરામને કહ્યું : 'તો પછી આપણી વચ્ચે સો-સો સોનામહોરોની શરત લાગી.'

તેનાલીરામે કહ્યું : 'હા મને શરત મજૂર છે.'

એ સમયે તગભદ્રા નદીમા પુર આવ્યુ હતુ. બને જણા પુલ ઉપરથી પસાર થઈ રહ્યા હતા.

ચતુર તેનાલીરામ ઘોડા ઉપરથી નીચે ઊતરી ગયો અને પોતાના ઘોડાને ઘક્કો મારી નદીમા નાખી દીધો.

પછી રાજા તરફ જોઈને કહ્યું : 'હવે તમે પણ તમારા ઘોડાને ઘક્કો મારીને નદીમા નાખી દો.'

પરતુ રાજા પોતાના એક હજાર સોનામહોરની કિંમત ધરાવતા કિંમતી ઘોડાને પાણીમા ઘક્કો કેવી રીતે મારે ?

રાજાએ કહ્યું : 'તેનાલીરામ ! હુ તારા જેવો કમાલ મારા ઘોડા સાથે બતાવી શકતો નથી.'

રાજા શરત હારી ગયા.

ચતુર તેનાલીરામ શરત જીતી ગયો. એટલે રાજા પાસે એકસો સોનામહોરો માગી.

રાજાએ પણ તરત જ એકસો સોનામહોરો ગણી આપી. પછી પૂછ્ય : 'તેનાલીરામ ! તને આવી વાત ક્યાથી સૂઝી ?'

તેનાલીરામે કહ્યુ : 'મહારાજ ! મે એક પુસ્તકમા વાચ્યુ હતુ કે નકામા મિત્રનો ફાયદો એ થાય કે જ્યારે આ આપણી પાસે ન રહે ત્યારે ત્યારે આપણને દુઃખ થતુ નથી.'

રાજા તેની ચતુરાઈની વાત સાભળી ખડખડાટ હસી પડયા.

– 'બાલસૃષ્ટિ' માથી સાભાર

